Podpisany przez:
Dariusz Kulma; Miasto Mińsk Mazowiecki
dnia 22 listopada 2021 r.

UCHWAŁA NR XXXV.337.2021
RADY MIASTA MIŃSK MAZOWIECKI

z dnia 22 listopada 2021 r.

w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Mińsk Mazowiecki na 2022 rok

Na podstawie art. 4^1 ust. 1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119), art. 10 ust. 1 - 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642), w związku z art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2021 r. poz. 1372 i poz.1834) – uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Mińsk Mazowiecki na 2022 rok w brzmieniu ustalonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miasta

mgr Dariusz Kulma

Załącznik do uchwały Nr XXXV.337.2021
Rady Miasta Mińsk Mazowiecki
z dnia 22 listopada 2021 r.

Miasto Mińsk Mazowiecki
05-300 Mińsk Mazowiecki, ul Konstytucji 3 Maja 1
tel. 25 758 92 52; e-mail: mkrpa@umminskmaz.pl

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Mińsk Mazowiecki na 2022 rok

Mińsk Mazowiecki, 2021 r.

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE 3

II. PODSTAWY PRAWNE 3

III. DANE DIAGNOSTYCZNE 4

IV. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU 10

V. ZADNIA PODEJMOWANE W RAMACH PROGRAMU SŁUŻĄCE REALIZACJI USTALONYCH CELÓW ORAZ WSKAŹNIKI ICH REALIZACJI 11

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH 16

VII. WARUNKI REALIZACJI, SPOSÓB MONITOROWANIA I EWALUACJI PROGRAMU 17

I. WPROWADZENIE

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Mińsk Mazowiecki na 2022 rok (dalej Program) stanowi kontynuację działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień realizowanych w gminie Miasto Mińsk Mazowiecki w latach ubiegłych, a obowiązek jego corocznego uchwalania przez radę gminy wynika z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119).
Zadania gminy zakresu przeciwdziałania narkomanii, zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050), określa gminny program przeciwdziałania narkomanii uchwalany przez radę gminy.

Program wyznacza działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, w tym ograniczaniem dostępności napojów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, stosownie do obowiązujących przepisów ustawowych. Zadania w obszarze uzależnień oraz integracji społecznej osób uzależnionych wpisują się w cel operacyjny określony w Narodowym Programie 2021-2025 (NPZ 2021-2025), dotyczący profilaktyki uzależnień i uwzględnia cele kierunkowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Mińsk Mazowiecki na lata 2017 – 2021.

Program został opracowany we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Główne obszary problemowe zostały zdefiniowane na podstawie:

- sprawozdań z realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Mińsk Mazowiecki w latach 2019 – 2020;
- DIAGNOZY zjawiska przemocy w rodzinie w mieście Mińsk Mazowiecki w latach 2019 – 2020;
- Raportu o stanie narkomanii w Polsce – 2020;
- Raportu Europejskiego Programu Badań Ankietowych przeprowadzonego w 2019 roku szkołach, pn. „European School Survey Project on Alcohol and Drugs”(ESPAD);
- Raportu NIZP - PZH o sytuacji zdrowotnej ludności Polski i jej uwarunkowań - 2020.

II. PODSTAWY PRAWNE

1) ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119);
2) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050);

3) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2021 r. poz.1956);
4) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2021 r. poz. 1372 z późn.zm.);
5) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 z późn.zm.);
6) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249);
7) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 z późn.zm.);
8) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642) .

III. DANE DIAGNOSTYCZNE

Rynek napojów alkoholowych w mieście Mińsk Mazowiecki

Tabela 1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych wg stanu na dzień, odpowiednio; 31.12.2019 r. i 31.12.2020 r.

Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2020
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży (sklepy)	86	94
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% poza miejscem sprzedaży (sklepy)	78	85
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży (lokale gastronomiczne)	43	38
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% poza miejscem sprzedaży (lokale gastronomiczne)	26	24

Źródła danych: *Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta*

Liczba mieszkańców powyżej 18 r. ż., wg stanu na dzień 31.12.2019 r. wynosiła 31 622 co oznacza, że w 2019 r. jeden punkt sprzedaży alkoholu przypadał na 245 dorosłych mieszkańców. W 2020 r. liczba mieszkańców powyżej 18 r. ż. wynosiła 30 600, a jeden punkt sprzedaży przypadał na 232 dorosłych mieszkańców.

Jednocześnie na terenie miasta sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jest ograniczona między godziną 23:00 a 6:00.
Ograniczenia godzin sprzedaży oraz maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, określa Uchwała Nr XL.390.2018 Rady Miasta Mińsk Mazowiecki

z dnia 21 maja 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Mińska Mazowieckiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 25 maja 2018 r. poz. 5616).
W ramach Programu kontynuowane będą działania edukacyjne, interwencyjne i kontrolne z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

Konsekwencje społeczne i prawne nadużywania alkoholu w mieście Mińsk Mazowiecki

Z punktu widzenia toksykologii każda ilość spożytego alkoholu jest dla organizmu szkodliwa. Są w społeczeństwie grupy osób, które w ogóle nie powinny spożywać alkoholu. Są to osoby młode - z uwagi na ryzyko wystąpienia poważnych zaburzeń rozwojowych, kobiety w ciąży i kobiety karmiące - z uwagi na negatywny wpływ na zdrowie dziecka, osoby przyjmujące leki mogące wchodzić w reakcje z alkoholem, a także osoby znajdujące się w okolicznościach wykluczających picie alkoholu, tj. osoby będące na stanowisku pracy, np. kierowcy.

W większości przypadków picie małych dawek alkoholu nie pociąga za sobą widocznych szkód zdrowotnych i konsekwencji społecznych. To wzory konsumpcji, obejmujące w szczególności dwa czynniki; ilość spożywanego alkoholu i okoliczności w jakich jest spożywany, decydują o prawdopodobieństwie wystąpienia negatywnych konsekwencji zdrowotnych, psychologicznych i społecznych.

W 2019 roku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny wyniosła 102, (15,69% wszystkich korzystających z pomocy społecznej rodzin). W 2020 roku nastąpił niewielki spadek w tym zakresie. Pomoc przyznano 88 rodzinom (14,15% wszystkich rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej).

Niewłaściwe spożywanie alkoholu powoduje szereg problemów oraz szkód społecznych i prawnych, ma wpływ na popełnianie przestępstw i wykroczeń.
Do szczególnie uciążliwych, ze względu na swoje złożone konsekwencje, należy zjawisko przemocy w rodzinie. Spożywanie alkoholu jest wiodącym czynnikiem towarzyszącym występowaniu przemocy w rodzinie i z tego względu przemoc domowa znajduje się na mapie lokalnych problemów alkoholowych.

Tabela 2. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2019 – 2020

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020
1.	Liczba założonych *Niebieskich Kart A* przez przedstawicieli podmiotów wszczynających procedurę. Ogółem.	102	70
2.	Liczba *Niebieskich Kart,* które zostały założone ponownie w trakcie trwania tej samej procedury	15	15
3.	Liczba powołanych grup roboczych	79	53
4.	Liczba wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania osoby do poddania się leczeniu odwykowemu skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	18	18

Źródła danych: *Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w mieście Mińsk Mazowiecki w roku 2019 i w roku 2020. Opracowanie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny w Mińsku Mazowieckim*

Tabela 3. Działania Policji w ramach procedury Niebieskie Karty w latach 2019 – 2020

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020
1.	Liczba formularzy *Niebieskich Kart A* wszczynających procedurę	107	57
2.	Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu	102 w tym: 10 kobiet 92 mężczyzn	52 w tym: 1 kobieta 51 mężczyzn
3.	Liczba sprawców przemocy domowej doprowadzonych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia	0	10 w tym: 0 kobiet 10 mężczyzn

Źródło danych: *Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w mieście Mińsk Mazowiecki w roku 2019 i w roku 2020. Opracowanie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny w Mińsku Mazowieckim*

W roku 2020 nastąpił wyraźny spadek wszczętych procedur *Niebieskie Karty* w stosunku do roku 2019. Jednak nadal w ponad 90% przypadków występowania przemocy w rodzinie, osoby podejrzane o jej stosowanie, pozostawały pod wpływem alkoholu.

W 2019 roku do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 55 wniosków w sprawie zobowiązania osób do podjęcia leczenia odwykowego.

Wnioski dotyczyły 6 kobiet i 49 mężczyzn. W 2020 roku wpłynęło 49 wniosków. Zgłoszonych zostało 11 kobiet i 38 mężczyzn.
W ciągu jednego roku liczba kobiet zgłaszanych w sprawie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego wzrosła o ponad 40%.

Uzależnienie to stan psychiczny i fizyczny wynikający z interakcji pomiędzy organizmem, a substancją chemiczną (alkohol, narkotyki, nikotyna, leki, itd.), charakteryzujący się zmianami oraz innymi reakcjami organizmu, takimi jak potrzeba przyjmowania danej substancji w sposób ciągły lub okresowy, by doświadczać jej wpływu oraz uniknąć objawów towarzyszących jej brakowi. [1]

Uzależnienie od substancji psychoaktywnych jest uznane za schorzenie przewlekłe, wymagające terapii oraz ciągłego wsparcia w celu utrzymania abstynencji, niezbędnej w procesie leczenia. Najbardziej efektywną strategią reagowania na problemy społeczne wynikające z uzależnień jest wczesna profilaktyka. Warto nadmienić, że większość czynników ryzyka wzrasta wraz z wiekiem.
Dostrzegając konieczność udzielania wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym, oprócz działań uprzedzających miasto Mińsk Mazowiecki realizuje w ramach Programu zadania wspierające skierowane do osób będących w procesie utrzymania abstynencji. Głównym celem takich działań jest rozpowszechnienie lokalnej oferty terapeutycznej odnoszącej się do uzależnienia i współuzależnienia oraz poprawa jakości świadczonych usług.

Badania prowadzone na poziomie krajowym. Wnioski i rekomendacje

W Raporcie Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego i Państwowego Zakładu Higieny o sytuacji zdrowotnej ludności Polski i jej uwarunkowań za 2020 rok wskazano, że:

- Palenie tytoniu odpowiadało w 2019 roku za stratę 2060 tys. (16,3%) lat życia w zdrowiu. W 2020 roku szacowany odsetek palących tytoń mężczyzn i kobiet był niższy niż w 2018. Zwiększył się natomiast wyraźnie odsetek stosujących zamienniki elektroniczne. W okresie epidemii COVID-19 znaczny procent osób (zarówno mężczyzn jak i kobiet) podejmował decyzję o zmianie nawyków związanych z paleniem. Odsetki osób decydujących się na zmiany korzystne
  i niekorzystne z punktu widzenia ryzyka zdrowotnego były podobne.
- Konsumpcja alkoholu odpowiadała w 2019 roku za stratę 1030 tys. (8,16%) lat życia utraconych wskutek przedwczesnej śmierci bądź uszczerbku na zdrowiu, w wyniku urazu lub choroby. Spożycie alkoholu w 2019 roku wynosiło 10,6 litrów na osobę (w wieku lat 15 i więcej) i na podobnym poziomie pozostaje od około 5 lat. Ponad połowa alkoholu spożyta została w formie piwa, ponad 1/3 w formie alkoholi mocnych. W okresie epidemii COVID-19 znaczny procent osób (zarówno mężczyzn jak i kobiet) podejmował

[1] Definicja Światowej Organizacji Zdrowia

decyzję o zmianie nawyków związanych z konsumpcją alkoholu. Zmiany te mogły nieznacznie wpłynąć na wzrost poziomu konsumpcji wśród mężczyzn.

- Zdecydowanie najczęstszym rozpoznaniem wśród osób leczonych w psychiatrycznych oddziałach całodobowych były zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem alkoholu – w 2018 r. 254,3/100 tys. mieszkańców, leczonych po raz pierwszy 109,4/100 tys. mieszkańców.[2]

Dane zawarte w Raporcie o stanie narkomanii w Polsce w 2020 roku, przygotowanym przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii potwierdzają, że w polskim społeczeństwie konsumpcja napojów alkoholowych jest o wiele bardziej rozpowszechniona niż używanie narkotyków. Wyniki ostatnich badań populacyjnych z lat 2018 i 2019 odnotowują zmniejszenie skali używania przetworów konopi indyjskich. Podobny trend został odnotowany w przypadku młodzieży szkolnej w badaniach ESPAD z 2019. Wśród osób podejmujących leczenie z powodu narkotyków po raz pierwszy w życiu 40% zgłasza marihuanę jako podstawowy narkotyk. W Raporcie zwraca się uwagę na wzrost roli Internetu jako źródła zaopatrzenie w narkotyki.
Wyniki badania ESPAD sugerują pewne sukcesy w ograniczaniu dostępności alkoholu dla nieletnich. Ten długoterminowy proces wart jest dalszego wsparcia. Ograniczanie dostępności alkoholu, to jedna z najbardziej obiecujących strategii ograniczania problemów alkoholowych. Wzrost liberalnego podejścia rodziców, do picia alkoholu przez ich dzieci może rodzić obawy o trwałość pozytywnego trendu w rozpowszechnieniu picia przez młodzież. Niepokoić może znaczna popularność e-papierosów. Wprawdzie wydają się one mniej szkodliwe niż tradycyjne wyroby tytoniowe, to jednak nie są one obojętne dla zdrowia.

Rekomendacje odnoszące się do głównych celów działań z zakresu narkomanii dotyczą zmniejszania poziomu używania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież, a w związku z tym realizację zadań powodujących wzrost kompetencji rodziców i nauczycieli do prowadzenia profilaktyki domowej i szkolnej oraz wdrażanie działań wychowawczo-profilaktycznych z wykorzystaniem rekomendowanych programów profilaktycznych.[3]

Diagnoza w zakresie występowania w lokalnych środowiskach szkolnych czynników ryzyka i czynniki chroniących

Na podstawie informacji przekazanych przez szkoły ustalono, że do wystąpienia u dzieci i młodzieży zachowań ryzykownych związanych z uzależnieniami, przyczyniają się następujące czynniki:

[2] *Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania*, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny pod redakcją B. Wojtyniaka, P. Goryńskiego, Warszawa 2020
[3] *Raport o stanie narkomani iw Polsce,2020* Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii pod red. A. Malczewskiego i dr P. Jabłońskiego, Warszawa 2020

- bierne spędzanie wolnego czasu (gry komputerowe, korzystanie z portali społecznościowych, oglądanie TV), nadużywanie komputera i internetu;
- mała aktywność fizyczna;
- małe zainteresowanie czytelnictwem;
- ciągła potrzeba dostarczania określonych bodźców, niska odporność na frustrację, niedostateczna kontrola ekspresji nieprzyjemnych emocji, wysoki poziom lęku, niepokoju, niewypracowane mechanizmy radzenia sobie ze stresem, niski poziom asertywności;
- utrudnione relacje z rówieśnikami w związku z izolacją wywołaną pandemią COVID-19;
- rozwiązywanie konfliktów rówieśniczych z użyciem przemocy fizycznej i słownej, odrzucenie/izolacja ze strony rówieśników;
- brak szacunku uczniów wobec nauczycieli i rówieśników;
- niedostosowanie do obowiązujących zasad;
- brak zaangażowania uczniów i rodziców w aktywne życie szkoły;
- problemy rodzinne (rodziny niepełne, w trakcie rozwodu), brak konsekwencji wychowawczej ze strony rodziców, przyzwalanie na zachowania niezgodne z przyjętymi społecznie normami, konflikty rodzinne z udziałem dzieci, brak kontroli aktywności dziecka w sieci, brak czasu dla dzieci, trudna sytuacja rodzinna wynikająca z sytuacji finansowej;
- przebywanie z rówieśnikami nierespektującymi norm społecznych, transmisja niewłaściwych wzorców; niedostrzeganie konsekwencji zachowań ryzykownych.

Czynniki chroniące to:

- ciekawość poznawcza, posiadanie celów i planów życiowych, posiadanie umiejętności adaptacyjnych;
- poczucie bezpieczeństwa podczas pobytu w szkole;
- promowanie zdrowego stylu życia, postaw prospołecznych, możliwość rozwijania zainteresowań na terenie szkoły i poza szkołą;
- relacje z nauczycielami, rodzicami i rówieśnikami oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu;
- dobre relacje rodzinne, wsparcie ze strony rodziców;
- umiejętność rozwiązywania konfliktów bez przemocy;
- posiadanie wiedzy na temat szkodliwości alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych.

Wobec powyższych ustaleń, jako działania niezbędne do rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży w zakresie uzależnień rekomenduje się:

- poszerzenie oferty kierowanej do nastolatków w zakresie spędzania wolnego czasu i rozwijania zainteresowań;
- skierowanie do młodzieży działań profilaktycznych;
- stymulację rozwoju dzieci i młodzieży - wskazanie pozytywnych wzorców funkcjonowania społecznego, zwiększanie dostępu do bezpłatnych zajęć

sportowych, plastycznych, muzycznych, tanecznych na terenie szkół i w placówkach wsparcia dziennego.

IV. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRMU

Głównym celem Programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych, podejmowanych, w szczególności przez dzieci i młodzież.
Cel ten zostanie osiągnięty poprzez podjęcie skoordynowanych działań w obszarze profilaktyki realizowanej na trzech poziomach (uniwersalnej, selektywnej, i wskazującej), będącej jednym z szeregu działań służących ochronie zdrowia, zmierzającej do zapobiegania problemom związanym z używaniem substancji psychoaktywnych.

Adresaci Programu

Adresatami Programu są mieszkańcy miasta Mińsk Mazowiecki, tj. dzieci, młodzież i dorośli.
Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej adresowane są głównie do całych grup, w szczególności do dzieci i młodzieży, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych ze stosowaniem substancji psychoaktywnych.
Działania uprzedzające z zakresu profilaktyki selektywnej skierowane są do jednostek lub grup zwiększonego ryzyka, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne, narażone są na większe od przeciętnego niebezpieczeństwo wystąpienia problemów związanych z uzależnieniami i przemocą. Działania powstrzymujące z zakresu profilaktyki wskazującej skierowane są do jednostek lub grup demonstrujących wczesne symptomy związane z uzależnieniem. Program adresowany jest także do osób pijących alkohol i używających narkotyków w sposób ryzykowny i szkodliwy; uzależnionych, którzy wymagają leczenia (działania terapeutyczno-korekcyjne); utrzymujących abstynencję i współuzależnionych – rodzin i bliskich (działania wspierające).

Cele szczegółowe Programu

1. Wzrost wiedzy i kompetencji oraz zmiana postaw społecznych w obszarze zapobiegania uzależnieniom.
2. Zmniejszenie zapotrzebowania na używanie alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych poprzez wdrażanie programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem programów zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

3. Wspierania działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież. Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym.
4. Zwiększenie dostępności i skuteczności specjalistycznych świadczeń, usług, interwencji podejmowanych w celu poprawy jakości życia osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami oraz ich rodzin, a także osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.
5. Usprawnianie systemu diagnozowania problemów uzależnień oraz planowania, monitorowania i kontrolowania realizacji działań przewidzianych w Programie.
6. Ograniczanie dostępu do alkoholu.

V. ZADANIA PODEJMOWANE W RAMACH PROGRAMU SŁUŻĄCE REALIZACJI USTALONYCH CELÓW ORAZ WSKAŹNIKI ICH REALIZACJI

Cel szczegółowy 1
Wzrost wiedzy i kompetencji oraz zmiana postaw społecznych w obszarze zapobiegania uzależnieniom.

Zadania:

1.1. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień, w tym informowania na temat zagrożeń związanych z piciem alkoholu przez kobiety będące w ciąży i promowania trzeźwości kierowców.
1.2. Udział w ogólnopolskich kampaniach informacyjnych i edukacyjnych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii.
1.3. Zakup wydawnictw informacyjno – edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
1.4. Prowadzenie stałego interaktywnego systemu informacji. Publikowanie na stronie internetowej Miasta oraz w Gazecie Samorządowej MIM informacji o problemach związanych z nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków.
1.5. Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin.
1.6. Wspieranie kształcenia i doskonalenia zawodowego osób pracujących zawodowo w systemie profilaktyki uzależnień.
1.7. Organizowanie szkoleń, warsztatów oraz spotkań podnoszących wiedzę i kompetencje w obszarze profilaktyki wśród osób pracujących z dziećmi i młodzieżą.
1.8. Monitorowanie skali problemów w środowisku lokalnym poprzez tworzenie lokalnych diagnoz i raportów.

1.9. Stworzenie i wspieranie sieci współpracy przy realizacji kompleksowych działań zmierzających do zmiany postaw społecznych w obszarze zapobiegania uzależnieniom.

Wskaźniki:

- Liczba działań edukacyjnych, materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz kampanii informacyjno-edukacyjnych.
- Liczba sporządzonych materiałów informacyjnych i promocyjnych.
- Liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji i seminariów.
- Liczba uczestników szkoleń, konferencji i seminariów.
- Liczba sporządzonych diagnoz i raportów.

Cel szczegółowy 2

Zmniejszenie zapotrzebowania na używanie alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych poprzez wdrażanie programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem programów zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego oraz środowiskowych działań profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu

Zadania:

2.1. Upowszechnianie i wspieranie realizacji na terenie szkół programów profilaktycznych o potwierdzonej skuteczności, adresowanych do dzieci i młodzieży, biorących pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych, cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej.

2.2. Upowszechnienie i wspieranie realizacji programów profilaktyki o potwierdzonej skuteczności rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

Wskaźniki:

- Liczba współfinansowanych programów profilaktycznych.
- Liczba szkół i innych placówek oświatowych, w których realizowane były programy profilaktyczne.
- Liczba osób objętych działaniami w ramach programów profilaktycznych.

Cel szczegółowy 3

Wspierania działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież. Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym.

Zadania:

3.1. Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież, finansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez jednostki organizacyjne miasta Mińsk Mazowiecki i organizacje pozarządowe.
3.2. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież o charakterze rekreacyjnym lub sportowym, uwzględniających działania profilaktyczno-wychowawcze.
3.3. Wspieranie wydarzeń kulturalnych promujących zdrowy, trzeźwy i bezpieczny styl życia, propagujących zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży postawy wolne od używek i przemocy
3.4. Organizowanie szkoleń, warsztatów oraz spotkań podnoszących wiedzę i kompetencje w obszarze profilaktyki wśród osób pracujących z dziećmi i młodzieżą.
3.5. Stworzenie i wspieranie sieci współpracy przy realizacji kompleksowych działań zmierzających do zmiany postaw społecznych w obszarze zapobiegania uzależnieniom

Wskaźniki:

- Liczba współfinansowanych imprez/wydarzeń/projektów w ramach alternatywnych form spędzania wolnego czasu i/lub propagujących zdrowy, trzeźwy i bezpieczny styl życia
- Liczba miejsc alternatywnego spędzania czasu wolnego (klubów młodzieżowych, świetlić, klubów sąsiedzkich) objętych wsparciem finansowym.
- Liczba osób korzystających z miejsc alternatywnego spędzania czasu wolnego (klubów młodzieżowych, świetlić, klubów sąsiedzkich) objętych wsparciem finansowym.

Cel szczegółowy 4

Zwiększenie dostępności i skuteczności specjalistycznych świadczeń, usług, interwencji podejmowanych w celu poprawy jakości życia osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami oraz ich rodzin, a także osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.

Zadania:

4.1. Prowadzenie działań motywujących wobec osób uzależnionych od alkoholu.
4.2. Pokrywanie kosztów opinii wydawanych przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
4.3. Prowadzenie postępowań w sprawie zobowiązania przez Sąd, osób zgłoszonych do poddania się leczeniu odwykowemu.
4.4. Objęcie osób i rodzin z problemem alkoholowym, problemem narkomanii lub doświadczających przemocy w rodzinie bezpłatną pomocą terapeutyczną, psychologiczną, pedagogiczną i prawną w Urzędzie Miasta - Mińskim Centrum Profilaktyki.

4.5. Prowadzenie w Urzędzie Miasta - Mińskim Centrum Profilaktyki informacji telefonicznej w zakresie dostępności usług terapeutycznych i pomocowych.
4.6. Prowadzenie grup terapeutycznych dla osób uzależnionych, po odbyciu leczenia odwykowego, osób współuzależnionych, osób z syndromem DDA oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie.
4.7. Wsparcie finansowe działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych w szkołach podstawowych oraz świetlic środowiskowych i klubów młodzieżowych prowadzących programy socjoterapii, w tym dożywiania dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, problemem narkomanii lub rodzin zagrożonych uzależnieniami oraz przemocą w rodzinie.
4.8. Prowadzenie warsztatów umiejętności rodzicielskich przygotowujących do wychowania dzieci bez używek i stosowania przemocy.
4.9. Wsparcie finansowe wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży z terenu miasta, z rodzin w których występują problemy alkoholowe, problemy związane z narkomanią, jak również z rodzin zagrożonych tymi uzależnieniami, a także rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.
4.10. Udział przedstawiciela Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych powoływanych w ramach procedury Niebieskie Karty.

Wskaźniki:

- Liczba wniosków skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu.
- Liczba zgłoszonych osób, objętych działaniami motywującymi.
- Liczba opinii wydanych przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
- Liczba wniosków skierowanych przez MKRPA do Sądu w sprawie zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu.
- Liczba konsultacji udzielonych przez specjalistów w Mińskim Centrum Profilaktyki.
- Liczba osób korzystających z pomocy specjalistów w Mińskim Centrum Profilaktyki.
- Liczba informacji telefonicznych udzielonych w Mińskiem Centrum Profilaktyki w zakresie dostępności usług terapeutycznych i pomocowych.
- Liczba świetlic opiekuńczo-wychowawczych, świetlic środowiskowych i klubów młodzieżowych objętych wsparciem finansowym.
- Liczba osób objętych pomocą w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych, świetlicach środowiskowych i klubach młodzieżowych.
- Liczba osób objętych wsparciem w ramach warsztatów umiejętności rodzicielskich.
- Liczba osób objętych pomocą w ramach wypoczynku zimowego i letniego.
- Liczba posiedzeń grup roboczych z udziałem przedstawiciela MKRPA.

Cel szczegółowy 5
Usprawnianie systemu diagnozowania problemów uzależnień oraz planowania, monitorowania i kontrolowania realizacji działań przewidzianych w Programie.

Zadania:

5.1. Prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego w Urzędzie Miasta - Mińskim Centrum Profilaktyki (utrzymanie obiektu, zatrudnienie specjalistów, doposażenie stanowisk pracy, koordynacja działalności, zapewnienie obsługi administracyjnej).
5.2. Udział w szkoleniach członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracowników Urzędu Miasta wykonujących zadania związane z realizacją Programu, w celu podnoszenia ich umiejętności i kompetencji.
5.3. Współpraca z placówkami ochrony zdrowia prowadzącymi działalność leczniczą w ramach NFZ w celu wymiany informacji i wyznaczania kierunków działań wspierających i profilaktycznych.
5.4. Prowadzenie działań edukacyjnych, kontrolnych i interwencyjnych skierowanych do przedsiębiorców prowadzących sprzedaż alkoholu.
5.5. Współpraca z Policją i Strażą Miejską w zakresie przestrzegania na terenie Miasta Mińsk Mazowiecki przepisów prawa dotyczących wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.
5.6. Wspieranie działalności grup samopomocowych skupiających osoby uzależnione i ich rodziny.

Wskaźniki:

- Liczba specjalistów prowadzących konsultacje w Urzędzie Miasta - Mińskim Centrum Profilaktyki.
- Liczba godzin pracy punktu konsultacyjnego.
- Liczba szkoleń, w których uczestniczyli członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracownicy Urzędu Miasta wykonujący zadania związane z realizacją Programu
- Liczba spotkań i przedsięwzięć realizowanych we współpracy z placówkami ochrony zdrowia prowadzącymi działalność leczniczą osób uzależnionych w ramach NFZ, oraz grupami samopomocowymi skupiającymi osoby uzależnione i ich rodziny.

Cel szczegółowy 6
Ograniczanie dostępu do alkoholu.

Zadania:

6.1. Wdrożenie działań z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych. Prowadzenie działań edukacyjnych i kontrolnych skierowanych do przedsiębiorców prowadzących sprzedaż alkoholu.

6.2. Podejmowanie działań interwencyjnych w ramach zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.
6.3. Współpraca z Policją i Strażą Miejską w zakresie przestrzegania na terenie miasta Mińsk Mazowiecki przepisów prawa dotyczących wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Wskaźniki:

- Liczba działań edukacyjnych adresowanych do przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta Mińsk Mazowiecki.
- Liczba kontroli przeprowadzonych w punktach sprzedaży alkoholu na terenie Miasta Mińsk Mazowiecki.

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Ustala się wynagrodzenie liczone od przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego z IV kwartału roku poprzedzającego realizację Programu, ogłaszanego w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" przez Prezesa Urzędu Statystycznego na podstawie upoważnienia wynikającego z art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2021 r., poz. 291 z późn. zm.) w wysokości:
   1) 10% tego wynagrodzenia dla Przewodniczącego Komisji,
   2) 7% tego wynagrodzenia dla Członków Komisji,

   za udział w posiedzeniu Komisji.
2. Ogłoszenie w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" przez Prezesa Urzędu Statystycznego podstawy wymiaru wynagrodzeń, o których mowa w pkt 1, powoduje zmianę ich wysokości, począwszy od dnia następującego po dniu ogłoszenia.
3. Podstawą wypłaty wynagrodzeń, o których mowa w pkt. 1 stanowi Lista do wypłaty za posiedzenie Komisji w danym dniu, sporządzona w wydziale koordynującym organizowanie pracy i zapewnienie realizacji ustawowych zadań przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z uwierzytelnioną kopią listy obecności podpisaną przez Przewodniczącego Komisji.
4. Wypłata wynagrodzenia dokonywana będzie w terminie, do 14 –go dnia następującego po terminie złożenia dokumentów opisanych w pkt 3.
5. Koszty podróży związane z podnoszeniem kwalifikacji oraz udziałem w szkoleniach i konferencjach Członków Komisji rozliczane będą według zasad obowiązujących w Urzędzie Miasta Mińsk Mazowiecki.

VI. WARUNKI REALIZACJI, SPOSÓB MONITOROWANIA I EWALUACJI PROGRAMU

1. Koordynatorem i głównym realizatorem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Mińsk Mazowiecki na 2022 rok jest Urząd Miasta Mińsk Mazowiecki.
2. W realizacji poszczególnych zadań Programu uczestniczyć będą: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki organizacyjne miasta Mińsk Mazowiecki, jednostki wykonujące zadania z zakresu oświaty i wychowania, a także podmioty o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2021 r. poz.1956), podmioty o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 z późn.zm.), jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, osoby fizyczne i prawne.
3. Sposoby realizacji zadań Programu warunkują tryb i podstawy ich realizacji.
4. Wysokość środków finansowych przewidzianych na realizację zadań ujętych w Programie określa uchwała budżetowa na 2022 rok.
5. Monitoring Programu będzie prowadzony w zakresie oceny efektywności realizowanych zadań. W ramach monitoringu analizie poddawane będą sprawozdania z wykonania poszczególnych zadań.
6. Ewaluacja Programu, oparta na wskaźnikach opisujących stan realizacji poszczególnych zadań, skupiać się będzie na określeniu wpływu podejmowanych działań na rzecz ograniczania zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.
7. Po zakończeniu realizacji Programu zostanie sporządzony raport końcowy.